

Udskriftsdato: 15. december 2025

2017/1 BSF 45 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om lovliggørelse af peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 5. december 2017 af Peter Kofod Poulsen (DF), Lise Bech (DF),
Kristian Thulesen Dahl (DF), Susanne Eilersen (DF), Søren Espersen (DF), Dennis Flydtkjær (DF),
Peter Skaarup (DF) og Hans Kristian Skibby (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om lovliggørelse af peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at tage de nødvendige initiativer, således at personer over 18 år kan få tilladelse til at anskaffe, besidde og anvende en peberspray til selvforsvar inden for rammerne af straffelovens bestemmelser om lovligt nødværge. Anskaffelsen af en peberspray skal ske efter de samme kriterier, som gælder for udstedelse af våbentilladelse, med de nødvendige modifikationer.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en let revideret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 112, folketingsåret 2016-17. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2016-17, sektion A, B 112 som fremsat og sektion F, møde 85 kl. 15.44.

Den primære forskel mellem B 112 (folketingsåret 2016-17) og det nærværende forslag er, at pebersprayen ikke kun skal kunne benyttes i eget hjem, men derimod legaliseres generelt. Derudover er der taget højde for de betænkeligheder, der blev fremsat under behandlingen af B 112 (folketingsåret 2016-17) i Folketingssalen.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at det skal være lovligt at anskaffe, besidde og anvende en peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge.

Pebersprayen er en moderne teknologisk opfindelse, der på en enkel og effektiv måde kan afvæbne en gerningsperson og forhindre en forbrydelse. En peberspray er en lille spray, der typisk indeholder et udtræk af cayennepeber eller chili blandet med vand eller olie. Den anvendes ved at sprøjte mod en persons ansigt, hvorved akut øjenkrampe og midlertidig blindhed opstår.

Blindheden varer en halv times tid og er forsvundet efter et par timer. Sprayen giver ikke varige skader eller men, og en almindelig deodorantspray skulle efter sigende være et farligere alternativ til en peberspray.

I dag er det ulovligt for private at købe, besidde og anvende peberspray. I Tyskland er peberspray derimod lovlig, og en del danske statsborgere køber derfor peberspray i Tyskland for derefter at medtage den ulovligt til Danmark.

Straffen for besiddelse af en peberspray i Danmark er normalt en bøde, men det kan ligeledes resultere i, at man får en plet på straffeattesten for ulovlig våbenbesiddelse. En række lande, som Danmark normalt sammenligner sig med, har en lovgivning i forskellige udformninger, som gør det fuldt lovligt at købe peberspray: Østrig, Frankrig, Finland, Italien, Portugal, Schweiz og Spanien, for blot at nævne nogle af dem.

Forslagsstillerne har ikke kendskab til dårlige erfaringer fra disse lande, og det må formodes, at erfaringerne er positive, siden landene har muliggjort erhvervelsen af peberspray til private.

Siden den 1. januar 2008 har politiet i medfør af bekendtgørelse nr. 1430 af 11. december 2007 om politiets anvendelse af visse magtmidler m.v. haft peberspray som en del af udrustningen, netop fordi pebersprayen passiverer og stopper gerningspersoner og derfor er et godt redskab.

I 2011 anvendte politibetjente peberspray 1.654 gange, mens antallet var faldet til 810 i 2014, jf. »Brug af peberspray i dansk politi«, Institut for Menneskerettigheder, 2015. Politiets anvendelse af peberspray har ikke givet anledning til kritik. Siden er brugen af peberspray reduceret yderligere til 398 tilfælde i 2015, hvilket Nordjyske.dk beskriver i artiklen »Stort fald i politiets brug af peberspray« den 21. november 2016.

Det kan dermed ikke konkluderes, at en indførsel af peberspray øger brugen af magt. Derimod må det formodes, at effekten af peberspray er så effektiv, at blot truslen om anvendelse kan stoppe et udfald.

Forslagsstillerne finder det rimeligt, at man, hvis man opfylder visse kriterier, kan få tilladelse til at anskaffe, besidde og anvende en peberspray i selvforsvar inden for rammerne af straffelovens bestemmelser om lovligt nødværge.

Anskaffelsen og besiddelsen af peberspray skal ske efter de samme kriterier, som gælder for udstedelse af våbentilladelse, med de nødvendige modifikationer.

Pebersprayen skal kunne identificeres med et serienummer, som sikrer, at man kan kontrollere, at pebersprayen befinder sig hos den person, som den lovligt er udstedt til, og at den opbevares på pågældendes

bopæl. Dette sikrer, at man hele tiden kan identificere peberspray og ejer, og uretmæssigt brug eller erhvervelse skal medføre en anselig bødestraf og eventuelt en ubetinget straf ved grove overtrædelser af brug.

Det bør ligeledes overvejes, om pebersprayen skal tilføres en form for dna-mærkning, så man ad den vej kan spore pebersprayens ejer.

Hvis man mister sin peberspray, skal dette straks meddeles til politiet.

Forslagsstillerne opfatter en peberspray som et relativt harmløst selvforsvarsvåben, der korrekt anvendt og inden for lovens rammer formentlig vil have en positiv indflydelse dels på borgernes tryghedsfølelse, dels på kriminaliteten, fordi flere gerningspersoner holder sig i skindet.

Politiets brug af peberspray har ikke efter forslagsstillerne kendskab efterladt alvorlige øjenskader, ud over den ønskede umiddelbare virkning, som netop er for at kunne undgå en gerningspersons hensigter.

Med dette forslag er det hensigten, at et offer skal kunne slippe væk fra en overhængende fare eller jage indtrængende personer væk. Den blotte trussel om brug af peberspray vil helt kunne forhindre faren.

Endelig skal det bemærkes, at de gener, en gerningsperson måtte have efter at have fået peberspray i øjnene, umuligt kan være af så voldsom karakter som det overfald, offeret kunne være blevet udsat for, hvor offeret kunne have fået skader af både fysisk og psykisk karakter.

Frygten for vold, voldtægt, overfald, hjemmerøveri m.v. er til stede i mange borgeres bevidsthed, og en peberspray kan være det selvforsvarsvåben, der giver tryghed, og som giver borgerne en chance for at afværge en forbrydelse, hvis en gerningsperson alligevel forsøger at angribe og intimidere ens privatsfære. Det gælder, uanset om man befinder sig i eget hjem eller i det offentlige rum.

Flere borgere udtrykker utryghed ved at være i eget hjem grundet hjemmerøverier, og her finder forslagsstillerne det mere end rimeligt, at man ved hjælp af en peberspray får mulighed for at forsvare sig selv, særlig fordi krænkelser af det private hjem opleves som ualmindelig voldsomt.

I stigende grad benytter folk sig af andre og meget voldsommere forsvarsmidler i private hjem, hvorfor det er mere end rimeligt, at man i stedet skal have muligheden for at kunne erhverve sig en lovlig peberspray.

En peberspray vil kunne sikre en følelse af tryghed, når man færdes i det offentlige rum, og det skal være op til den enkelte, om vedkommende vil benytte sig af denne mulighed.

Forslagsstillerne forestiller sig, at personer over 18 år, der ønsker at erhverve sig en peberspray, skal kunne rette henvendelse ved personlig fremmøde til myndighederne eller gennem internettet for at ansøge om en peberspray.

Myndighederne undersøger, om ansøgeren opfylder betingelserne, som bl.a. vil kræve en ren straffeattest, at man ikke har verserende sager i retssystemet vedrørende personfarlig kriminalitet el.lign., eller at man ikke færdes i kriminelle miljøer som f.eks. rocker-bande-miljøet, hvilket kan give anledning til et afslag.

Hvis borgeren opfylder de fastsatte kriterier for at kunne besidde peberspray, vil borgeren modtage en tilladelse – normalt i løbet af et par uger. Så snart tilladelsen er givet, kan borgeren af egen drift og for egen regning købe en peberspray og bruge den inden for rammerne af lovligt nødværge.

Ved afhentning af pebersprayen skal borgeren kunne fremvise billedidentifikation såsom pas eller kørekort. Hvor en peberspray skal kunne erhverves, vil forslagsstillerne lade det være op til eventuelt aftaleparter at beslutte. For forslagsstillerne er lokaliteten ikke afgørende.

I dag kan peberspray ikke købes lovligt i Danmark, og det er derfor heller ikke lovligt at sælge peberspray. En lovliggørelse af peberspray vil betyde, at peberspray også lovligt vil kunne sælges i Danmark.

Forslagsstillerne håber på og imødeser en fordomsfri debat og glædes over, at flere politiske ungdoms-

afdelinger har taget klar stilling og ønsker en lovgivning af peberspray. Flere borgerlige politikere har ligeledes givet udtryk for, at de støtter en lovgivning af peberspray til private, hvilket afspejles i flere artikler, bl.a. i dagbladet BT den 23. januar 2014, hvor den nuværende udlændinge- og integrationsminister, Inger Støjberg (V), i artiklen »Borgerlige vil gøre peberspray lovlig – politiet bakker op« bakker op om en lovgivning af peberspray i eget hjem. Det samme gør Politiforbundets formand, Claus Oxfeldt.

Den nuværende økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA) har ligeledes givet udtryk for, at han bakker op om lovgivning af peberspray, jf. artiklen i dagbladet BT »Regeringspartier står fast på forbud mod peberspray«, den 23. januar 2014.

Der har vist sig et klart borgerligt flertal for en legalisering af peberspray i private hjem, jf. dagbladet Politikens artikel den 3. juni 2016 »Blå partier er klar til forsøg med peberspray i hjemmet«.

Da beslutningsforslag nr. B 170, folketingsåret 2015-16, om lovgivning af peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge blev behandlet i folketingssalen, var det kun DF, LA og KF, der stemte for, hvorfor forslaget ikke kunne opnå et flertal, da bl. a. V stemte imod. B 170 indeholdt en lovgivning af peberspray både i det offentlige og det private rum.

Siden har folketinget behandlet beslutningsforslag nr. B 112, folketingsåret 2016-17 fra Dansk Folkeparti, som omhandlede en legalisering af pebersprayeren under forudsætningen om nødvendigt nødværge i eget hjem. Dette forslag blev ligeledes afvist af de øvrige af Folketingets partier, herunder V, LA og KF.

Regeringen har siden hen indhentet erfaringer, herunder undersøgt regler fra en del af de europæiske lande, som har lovgivet pebersprayeren. Disse erfaringer kender forslagsstillerne ikke, men formoder at de er gode, siden de lande har lovgivet pebersprayeren, og at regeringspartiet nu melder positivt ud i forhold til en lovgivning.

I august 2017 meldte Venstre via partiets retsordfører, Preben Bang Henriksen, ud, at partiet er klar til at lovgive peberspray under forudsætning af lovligt nødværge. Dermed bør der være et flertal i Folketinget, da både LA og KF tidligere har støttet Dansk Folkepartis forslag om en lovgivning.

Denne tilkendegivelse fra Venstre hilser Dansk Folkeparti velkommen og fremsætter dermed følgende beslutningsforslag om en lovgivning af pebersprayeren til brug under forudsætning af lovligt nødværge.

Skriftlig fremsættelse

Peter Kofod Poulsen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lovgivning om lovliggørelse af peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge.

(Beslutningsforslag nr. B 45)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.